N°. 2461

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 1 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Mei.

De Tweede Kamer heeft gisteren hare beraadslagingen over de 2e § van de voorloopige waterschapswet voortgezet. De heer van Akerlaken heeft den heer Thorbecke een kompliment gemaakt over de uitnemende wijze waarop de spreker, in de vorige zitting, zijne meening heeft uiteengezet, ofschoon hij die meening niet deelt. Hadden wij eene goed georganizeerde administratieve regtsmagt, dan zou hij het stelsel van den heer Thorbecke omhelzen, maar hij gebreke daarvan blijft er niets overig dan het door de Regering voorgedragen systeem, dat de beslissing der geschillen tusschen de waterschappen en de Ged. Staten aan den burgerlijken regter geeft.

De heeren de Kempenaer en van Rappard verdedigen met den minister van Binnenlandsche Zaken de voordragt. Zij toetsen die aan de Grondwet en aan de eischen van de billijkheid, van de onpartijdigheid en van de goede instandhouding der waterschapsbelangen. Wat de Grondwet betreft, stellig verbiedt zij nergens, dat de regtsmagt uitspraak doet in de verschillen, die tusschen 't gedeputeerd bestuur en de waterschappen kunnen ontstaan. Eene goed geregelde administratieve regtsmagt bestaat er bij ons niet. Wat dan? Moet dan de uitspraak worden overgelaten aan de Ged. Staten, die zelven partij zijn? Dat is niet wenschelijk. Er blijft dan niets overig dan de regter. Wij zeggen niet dat deze regeling de beste is. De tegenstanders hebben volkomen regt te beweeren, dat de waterschappen meer zijn dan eenvoudige zedelijke ligchamen; dat zij staatsregterlijke korporatiën zijn; dat daarom eene administratieve regtsmagt voor de beslissing, in betwiste voorvallen in den regel zou zijn. Maar zoo lang die administratieve regtsmagt ontbreekt, is er geen mogelijkheid om haar te vervangen, tenzij men de Ged. Staten in deze aangelegenheid tot eene administratieve regtsmagt verheffe. Maar dan komt het bezwaar, dat een der twistende partijen uitspraak doet, hetgeen toch niet is goed te keuren.

De heeren de Kempenaer en de minister van Binnenl. Zaken hebben getracht de gevaren te ontzenuwen, door den heer Thorbecke, in de vorige zitting, en door den heer van der Linden, in deze zitting aangetoond De heer van der Linden heeft vooral gewezen op het gevaar van art. [illegible], ingeval eene waterschap over verschillende provinciën loopt, omdat daar overleg dikwijls niet mogelijk zal zijn, en zeker niet als de Ged. Staten het oneens zijn. Intusschen, de minister van Binnenl. Zaken ziet daar geen bezwaar in, omdat hij meent dat in de moeijelijkheid kan worden voorzien.

De minister van Justitie heeft ook nog het woord gevoerd, om uit een juridiesch oogpunt aan te toonen, dat de beslissing in verschillen tusschen waterschappen en de Ged. Staten, de regter uitspraak doen moet. Een gevoelen, waarmede de heer van Nispen, na al hetgeen in het midden gebragt is, na een dupliek van den heer Thorbecke, zich vereenigt.

Na eene woordenwisseling tusschen den heer van der Linden en den minister van Justitie en Binnenl. Zaken, worden de algemeene beraadslagingen gesloten, en is de beraadslaging over de artikelen tot heden verdaagd.

De heer Thorbecke heeft eenige amendementen voorgesteld. Zij strekken om de art. 7, 8, 9, 10, 11 en 12 van het wetsontwerp te doen vervangen door de drie volgende artikelen.

Art. 7. Wanneer het bestuur van een waterschap weigert of nalatig is, de noodzakelijke werken, waartoe het krachtens zijne inrigting, krachtens eene wet, een algemeenen maatregel van inwendig bestuur, Onze daartoe betrekkelijke bevelen of eene provinciale verordening is verpligt, te ondernemen of door de onderhoudpligtigen te doen verrigten, kunnen Ged. Staten die werken, waaronder ook opruimingen worden verstaan, doen uitvoeren.

Die uitvoering geschiedt ten koste van hen, tot wier last zij, indien het bestuur niet weigerachtig of nalatig ware geweest, zou zijn gekomen.

Art. 8. Het met redenen te omkleeden besluit van Gedeputeerde Staten, waarbij die uitvoering is bepaald, wordt onmiddelijk aan het bestuur van het betrokken waterschap medegedeeld, welk bestuur binnen drie dagen berigt geeft van de ontvangst.

Ingeval het bestuur zich met dit besluit bezwaard acht, kan het binnen vier weken, te rekenen van de dagteekening der beslissing van Gedeputeerde Staten, bij Ons voorziening vragen.

Van het indienen van dit verzoek geeft het gelijktijdig kennis aan Gedeputeerde Staten.

Onze beschikking wordt, zoo daarbij het besluit van Gedeputeerde Staten niet wordt gehandhaafd, met opgave harer redenen, in het *Staatsblad* geplaatst.

Art. 9. Weigert of verzuimt het bestuur voor de voldoening van de kosten dier werken te zorgen, dan wordt de omslag deswege over de ingelanden, waterschappen of gemeenten te doen, met inachtneming zooveel doenlijk van de daaromtrent in elk waterschap bestaande bepalingen, door Gedeputeerde Staten geregeld, en worden de termijnen van invordering door hen bepaald.

Was het Utrecht, de aloude bisschoppelijke stad, weleer de zetel van den H. Willibrordus, eenmaal tot aan de uiterste palen der aarde, om haar geloof beroemd, was het Utrecht, die, in de beruchte dagen der Aprilberoering, helaas, het brandpunt van den rampzaligen strijd der hartstogten moest zijn; het is ook datzelfde Utrecht dat in deze voor het katholiek hart zoo vertroostende dagen het tooneel oplevert van de teederste liefde en verknochtheid aan de vereering van Haar, die alle geslachten zalig noemen, van Haar die van alle smet der erfelijke of dadelijke zonde bevrijd, en als zoodanig thans door de gansche H. Kerk erkend en vereerd wordt.

Het plegtige *triduum* ter eere der Onbevlekte Moeder [illegible] geopend. Ontelbare scharen van geloovigen vereenigden zich tot één gevoel van liefde tot Maria, die ook zoo vele hartelijke vereerders, en in de Broederschappen hier ter Harer eere opgerigt, zoo vele leden telt, en naderden in deze dagen tot de Tafel des Heeren, die zich gewaardigde in haren zuiveren schoot te rusten, uit Haar geboren te worden, in zijn sterfelijke loopbaan Haar den teederen naam van Moeder te geven, en stervende aan het kruis, ook aan alle geloovigen, in den persoon van den H. Joannes, tot Moeder schonk.

Een verrukkelijk gezigt levert onze Augustijner kerk op; daar is het Altaar van Maria in een bloemenhof herschapen. Al wat de Schepper het heerlijkste, welriekendste in onze tuinen door de zorgvuldige hand des hoveniers gekweekt, lies wassen, prijkt hier ter eere der verhevene Maagd, de geheimzinnige roos, die al de geuren van hemelsche deugden uitwasemt, van dien gesloten tuin, gelijk de H. Bernardus zegt, waarin de vermetele hand des zondaars nooit de kostbare vruchten is komen plukken. Waalijk, men weet niet wat men meer moet bewonderen: óf de ijver van den eerwaarden Herder dier gemeente, óf de ijver der gemeentenaren, die, op den eersten wenk huns geliefden pastoors, om strijd wedijverden, met bloemen en lichten het Moeder Godsbeeld te versieren, dat nu, op een verheven bloementroon prijkt, boven welken men de woorden leest, die de H. Kerk ter Harer eere zingt: *Macula non est in te.*

Des avonds, zelfs de luidruchtige en drukke Pinkster Maandag-avond, ziet men eene opgehoopte menigte zich rondom den kansel vergaderen, van af welken met ongemeenen welsprekendheid, de lof der allerzaligste Maagd verkondigd wordt en de toehoorders tot bestendige vereering worden aangespoord van Haar, die men het beste vereert met hare deugden na te volgen. Indien men nu bij dit alles de liefelijke muziek voegt, welke de ijverige leden van het koor daartoe opzettelijk bestudeerd hebben, dan moet men volmondig bekennen, dat het in Utrecht, en inzonderheid bij de Eerw. Paters Augustijnen, feest is, zóó plegtig, dat het lang in ieders geheugen zal geprent blijven.

In de deze maand verschenen derde Aflevering der *Dietsche Warande* vangt de heer Mr. H. A. A. van Berkel de mededeeling aan van een hoogst belangrijken arbeid over regtsoudheden, getiteld: *Een Hollandsch dorp in de Veertiende Eeuw.* Wij weten, bij de lezing van dit boeijend eerste hoofdstuk, naauwelijks wat hooger te prijzen, de grondige uit de bronnen-zelve geputte en wijsgeerig opgevatte kennis onzer aloude regtstoestanden, die er in is nedergelegd, of de aanschouwelijke en waarlijk artistische voordragt eener schijnbaar droge stoffe. Wij hebben dan ook met genoegen gezien, dat een tweetal vlaamsche tijdschriften met ingenomenheid melding van dit artikel hebben gemaakt: hetgeen daarom opmerking verdient, wijl het voor den Hollander moeijelijker is dan men zich doorgaans verbeeldt, om een zoodanigen toon te treffen, dat men zoowel aan deze als aan gene zijde van den Moerdijk met gelijk genoegen en gelijke vrucht gelezen wordt.

Wij deelen hier uit den historischen overvloed, door den heer van Berkel voor onze oogen uitgespreid, eenige grepen mede:

» Wij staan aan den houten grenspaal, versierd met een wapenschild, waarvan de teekens, zoo als gewoonlijk, aan die van het Land of Baljuwschap herinneren.

» Dáár aan dien paal begint het »ambacht", de gemeente - het geheel, waar het »dorp" een gedeelte van is. Verder op ligt dit laatste, met zijne digt bij elkander gebouwde woningen, waar de kerk staat en de pastorie, waar de Schout zijn zetel heeft en zijn vierschaar, waar de »buren" bijeenkomen als zij [illegible] worden opgeroepen of hun eigen [illegible] hebben; kortom de »hoofdplaats" van [illegible], het middenpunt van alle beweging en gezellig verkeer.

» Als men er op goed let, ziet men het duidelijk, dat die kerk met de huizen daar rondom, heel wat hooger ligt dan de landerijen, die het dorp omringen. En daar is reden voor: want er was eens een tijd, dat er rivierwater; toen liep niet alleen des winters, maar ook dikwijls midden in den zomer het land onder, en dan was geheel Holland niet veel meer dan een uitgestrekte waterplas, waarboven zich hier en daar enkele hooge plekken, als eilandjes verhieven. Op die »terpen of kleine heuvelen vestigden onze voorouders hunne woningen, en daar borgen zij op het drooge hunne koeijen en kalveren - de eenige schatten van een land, waar de gesteldheid des bodems weinig of geen korenbouw toeliet.

» Maar wij zijn in de veertiende eeuw, en die ellende is nu voorbij.

» Kaden en andere »binnenlandsche werken" beveiligen het ambacht en de polders: en om tegen den buitenlandschen vijand te beter beschut te zijn, zijn meerdere ambachten tot één »Waterschap" of »Dijkstoel" vereenigd. Hooge dijken en sluizen tot afsluiting van het buitenwater, »indijken" langs de eengesprongen of wateringen, die het polderwater naar buiten afvoeren, behoorlijke regeling van het peil, waarop de gemeene boezem gehouden wordt - dat alles maakt een voortreffelijk geheel uit, voor landbouw vooral, maar ook voor den handel ten zegen. Honderden beken, welke vroeger zonder orde of regel, nu met een wijde, dan met een smalle bedding daarheen stroomden, hebben thans overal hunne behoorlijke breedte en diepte: 't zijn kanalen geworden, gevoed door het overtollige water der polders, hetwelk zij opnemen, zoo lang de boezemshoogte dit toelaat, om het bij de eerste gelegenheid door den sluismond uit te loozen. Zoo draagt de vroeger onbevaarbare stroom nu tallooze schepen en schuiten, en is het eerste en voornaamste middel van verkeer tusschen steden en dorpen. Geen dorp bijna in Holland, - wij mogen er trotsch op zijn - dat niet door eene goede vaart met de naaste marktplaats verbonden is.

» En dit is niet alles; want langs die gekanalizeerde rivier, ter zijde van de kade of waterkeering, loopt een goed gezande rijweg en dan is, als men wat nader bij 't dorp komt, van dien weg een smalle strook opgehoogd, ten gemakke der voetgangers.

» Voor het onderhoud van den rijweg zorgen in den regel de gebruikers der landerijen, die daar langs hunnen uitweg hebben; wie het voordeel heeft, moet ook de lasten dragen, die daarmede verbonden zijn. Daarom zijn de »hoefslagen" grooter of kleiner, naarmate van het getal der morgen lands, waarvoor iedere hoeve [illegible]

verongeldende is. Anders is het met het onderhoud van het voetpad; want vermits dit niet voor den landbouw, maar uitsluitend voor het gemak der bewoners is ingerigt, kunnen daarbij geene morgentalen in aanmerking komen: het ligt, zoo ver iedere woning met hare aanhoorigheid zich in de breedte uitstrekt, ten laste van den bewoner.

. . . .

»Zoo zijn we langzamerhand tot het dorp genaderd.

»En toch had het zich reeds in de verte aangekondigd. Want sinds lang was ons oog gevestigd op dat hooge en spitse leijendak en die groote glasvensters daaronder, die schitteren van de eerste glansen der morgenzon. Het is het schoonste en grootste gebouw - op veel plaatsen het eenige, dat van steen is opgetrokken - de kerk of, zooals men die liever noemt, het »Godshuis."

»Aan de oostzijde verheft zich het koor eenige voeten boven het schip der kerk, - terwijl naar het westen de hoofdingang wordt aangeduid door een vierkanten toren met een scherp toeloopende spits in den vorm van een pijlijzer, waarvan hij in het fransch den naam draagt; bevalliger zeker dan die dompervormige torendaken, die men elders veelal aantreft. En toch kan men ook in Holland hier en daar een stompen toren ontmoeten, 't zij dan, dat het geld ontbroken heeft, om den al te weelderigen aanleg in hoogte en sierlijkheid naar den eisch te voltooijen, of dat de fiere kruin voor storm of onweder bezweken is.

»Eenzaam staat die toren daar, even weinig opgesmukt in zijn gothischen bouwstijl als het kerkje, waartegen hij schijnt te leunen. Twee torens nevens elkander, met den hoofdingang der kerk in hun midden, wijst toch, in de veertiende eeuw, op een prachtiger bouwtrant, die in Zuid-Nederland, aan den Rijn en in Frankrijk wel voorkomt, maar waaraan de kerkbouwers van ons zoo veel armer Holland zich niet wagen mogten.

»Onder in den toren of daarnaast staat de doopvont; want die ziet men in bijna iedere dorpskerk. Lang voorbij zijn die tijden, toen er een onderscheid gemaakt werd tusschen de »doop- of volkskerken" der aloude »hoofddorpen" en die »bedehuizen" en »kapellen" der kleinere gehuchten, door rijke grondeigenaren voor het gemak hunner onderhoorigen op hun eigen grond gesticht, waar, ja, de Zondagspligt kon worden gekweten, maar het doopsel en de overige H. Sacramenten niet mogten worden bediend, en waar de Bisschop bij zijn plegtig kerkbezoek niet mogt worden ingehaald. Meest alle die gehuchten zijn tot ambachten geworden en zoo is, in de zestiende eeuw, bijna iedere dorpskerk in den volsten zin des woords eene »parochie", ofschoon dat zij ook op enkele plaatsen den ouden naam bij het landvolk nog blijft dragen.

»Men vindt buiten het dorp hier en daar nog wel eene »kapel", die ons de bedehuizen van den oud-frankischen tijd herinnert; maar eigenlijk wordt dat woord het meest gebruikt als men spreekt van die kleinere kerkjes, zoo schilderachtig buiten de dorpskerk uitgebouwd, waarvan zij, ja een gedeelte uitmaken, maar tegenover welke zij niet te min hare eigene zelfstandigheid hebben, afhankelijk als zij zijn van hare bijzondere stichters en begevers.

»Die kapellen worden meestal bediend door een eigen »Vicaris" of »Kapelaan" en zijn gefundeerd op landerijen - »vicarijlanden", - waarvan de inkomsten voor het onderhoud van het gebouw en van den vicaris zijn aangewezen. In de steden hebben zij somtijds hun ontstaan te danken aan een of ander rijk gilde of broederschap, dat aldaar op bepaalde dagen zijne godsdienstoefeningen houdt; doch in de dorpen zijn ze veelal het geschenk van eenig vermogend geslacht uit de buurt, erkentelijk voor de van den Hemel genoten weldaden, - of ook wel een blijvend gedenkteeken van boete en van rouw, door den moordenaar en zijne bloedverwanten - soms op regtelijke tusschenspraak - gesticht voor de rust der ziel van den verslagene. Zoo prediken, in een tijd van ruwe hartstogten, de stomme steenen eerbied voor Gods oppermagt, liefde en vergevingsgezindheid jegens den naaste!

»Rondom de kerk ziet men het kerkhof, omringd met een muur en door hekken of poorten van den publieken weg afgesloten. Die Godsakker is, naar 's lands wijs, zindelijk en goed onderhouden, maar hoogst eenvoudig in zijn aanleg. Geen praalgraven; of het moest zijn, dat het dorp de zetel is van een aanzienlijk geslacht, dat er prijs op stelt, om in den familiegrafkelder bij zijne voorzaten te rusten. Maar dan nog zal men zulk een gedenkteeken eerder in de kerk en wel bepaald in het koor, dan daarbuiten op het kerkhof vinden.

»Wie het maar eenigzins kan bijbrengen, laat zich in de kerk begraven, wat ten tijde van Karel den Groote alleen aan kerkelijke personen vrijstond, maar later ook aan leeken vergund is. Daar, binnen dat kerkgebouw, meent men, is men niet zoo spoedig vergeten bij de geloovige gemeente, die telkens als zij de Godsdienst bijwoont, den grafsteen voor zich ziet, - weemoedig afscheid van den goeden menschlievenden man, die op diezelfde plaats zoo dikwijls met haar bad en nederknielde. Maar ook de arme, die daarbuiten, onder den vrijen hemel, zijne laatste rustplaats vond, is er niet ongevoelig voor, of hij na zijn dood voortleeft in de vrome geheugenis der braven! Hoe spreken zij tot ons gemoed, die talrijke houten kruisen, kunstelooze »*Memento-mori*"s die ons verhalen, wie daar begraven ligt en hoeveel jaren lang hij zijn deel mogt hebben van het lief en van het leed, dat de aarde oplevert. En dan die ernstige spreuken uit de H. Schrift, die den gedachteloozen mensch aan dood en verrijsenis herinneren, met die roerende bede aan het einde, die ons noopt Gods barmhartigheid in te roepen voor dien onbekenden broeder of zuster, voorgangers op den weg, dien ook wij eenmaal zullen bewandelen! En te midden van die nederige gedenkteekenen van droefenis en van liefde, dat kolassale kruisbeeld, 'twelk heel den doodsakker beheerscht - het verheven symbool der Verzoening!

»Eerbiedwaardig is de plaats, die zulke leeringen aanbiedt, en juist daarom is zij, even zoo goed als de kerk, gewijd en onttrokken aan 't gewoel der wereldsche bemoeijingen. Heilig is zij en onschendbaar! Aan hare poort verliest de vergramde schuldeischer zijn regt tot vervolging: en de bloedwraak van de beleedigde verwanten houdt op, »waar de man op 't kerkhof is."

Dit weinige volsta om de aandacht te vestigen op den merkwaardigen arbeid van den heer Mr. van Berkel, waaraan wij ons voorstellen eerstdaags nog een paar fragmenten te ontleenen, opdat geen onzer lezers verstoken blijve van het genoegen er, eenigermate althans, kennis meê te maken. Intusschen meene men niet, dat door de mededeeling van eenige brokstukken uit het opstel, hetwelk wij bespreken, de lektuur van het geheel overbodig gemaakt wordt, of het genot dier lektuur verminderd zou kunnen worden. Veel, zeer veel, het grootste gedeelte van het van 't begin tot het einde lezenswaardig opstel laten wij onaangeroerd, en insgelijks blijven de vele leerrijke noten geheel onvermeld, die de beweeringen des auteurs ten volle regtvaardigen en van geen van welke wij niet, wat ons betreft, met de levendigste belangstelling kennis hebben genomen. Niets derhalve dan een voorsmaak willen wij onzen lezers geven van de voldoening, welke de lezing van het geheele werk des heeren v. B. hun schenken zal: wij wilden hun slechts aanleiding geven om, na het heden genotene, te verlangen naar meer.

Wij hebben voor ons liggen een *Kalender voor de* 19e *eeuw, door J. van Dam Thz.*, uitgegeven ten voordeele der noodlijdenden door den jongsten watersnood. Deze kalender met zorg opgemaakt, en nagezien door den hoogleeraar Buys Ballot, is op zeer gemakkelijke wijze ingerigt voor het gebruik. De auteur heeft zich van zijne taak aardig en vernuftig gekweten, en de drukker op zijne beurt niet minder. Zie hieronder de advertentiën.

De *Kerkelijke Courant* behelst een berigt van den Secretaris der Synode van de Nederlandsche Hervormde kerk, dat daar de meerderheid der provinciale kerkbesturen zich verklaard heeft tegen de ontwerpene *reglementen op de kerkenraden* en *op de vacaturen*, deze daardoor zijn beschouwd als verworpen.

Men leest in de *Grondwet:* »Men verneemt, dat hier en daar de Pinkster-dagen op den ouden voet, namelijk, met de daarmede gepaard gaande gewoonten zijn gevierd en dat, onder anderen te Leijden, niettegenstaande de kermis gedurende die dagen niet meer wordt gehouden, evenwel de luidruchtigheid, het nachtgerucht en de losbandigheid onder de mindere standen, niet minder dan vroeger, hebben geheerscht, zoodat de afschaffing der kermis een ondoeltreffend middel blijkt te zijn, om de zedeloosheid onder die standen weg te nemen."

De *Amsterdamsche Courant* deelt een partikulier schrijven uit 's Hage mede, waarin het berigt van de komst van de Keizerin-moeder van Rusland in de residentie, in den loop van dezen zomer, voor ongegrond wordt verklaard.

De minister voor de oorlogszaken en andere militaire autoriteiten hebben dezer dagen in oogenschouw genomen eene door den heer Bielefeld uitgevondene nieuwe soort van hutten voor de troepen. Deze verblijven zijn vervaardigd van eene soort van *papier maché*, op bijzondere wijze toebereid, en leveren boven de houten hutten het voordeel op, dat zij sterker en dus duurzamer zijn, de warmte en de koude minder doorlaten, en niet dan bij een zeer hoogen graad van warmte in brand geraken. Wanneer zij in brand geraken, ontvlammen zij niet, maar verteren zij langzaam door verkoling. In 24 minuten was zoodanige hut opgeslagen, bevloerd, van een dak voorzien en geheel voor de huisvesting van manschappen gereed. (*IJsselb.*)

Z. M. heeft 1° eervol ontslagen: A. Keunen als adj. interpretis legatie Warneriani, en als zoodanig benoemd P. de Jong; J. Schreurs als burgem. van Cadier en Keer, en in diens plaats benoemd J. Brouwers; Mr. W. H. Cost Jordens als kantonr. te Deventer; C. J. Loncq als griffier bij de arrond. regtb. te Rotterdam; 2° benoemd: tot regter-plaatsverv. de arr. regtb. te 's Hertogenbosch Mr. F. H. L. Moleschot; tot burgem. van Beek P. J. Lemmens; alsmede goedgekeurd de benoeming van den burgem. van Hoevelaken, W. F. Kul, tot sekr. dier gemeente; 3° o. a. pensioen verleend: aan W. Roijer, rijks-adv. in Overijssel, *f* 1466; C. W. Eckhout, dir. van het postk. te Amersfoort, *f* 1320; L. A. Jamez, ontv. der dir. bel. en acc. te Ginneken c. a., *f* 1290; G. J. Koppelaar, id. te Gemert, *f* 1053; J. M. Rulo, schatter van het slagtvee te Helmont, *f* 30.

Bij het lid der Geldersche Maatschappij van Landbouw, afdeeling Tiel: den heer graaf van Ranzow te Arnhem, is in werking gebragt, eene, in Engeland vervaardigde Hydro Incubator, welke dagelijks 10, 15, 20, 25 of 30 kuikens uit de eijeren in het leven brengt. De capaciteit dezer machine is verdeeld in 4 nesten, ieder nest van 100 eijeren; er kunnen dus des verkiezende op een dag 400 kuikens ter wereld komen. Deze regelmatige werking der machine nogtans geeft de voorkeur aan het getal van 20 daags, welke vervangen worden door een gelijk getal eijeren, om zoodoende gedurende 20 à 21 dagen, zijnde zoowel den gewonen broeitijd der hen als der machine, hare geheele capaciteit regelmatig te exploiteren.

Zondag den 29 April jl., bragt de Hydro Incubator 116 levende kuikens ter wereld, in de volgende dagen successivelijk 10, 15, 20, 35, 30. Een aanteelt van ruim 200 dier kuikens, van de beste rassen, als Cochinchina's Dorkings, van eijeren gesteld, uit Engeland overgebragt, zijn aanwezig, gezond, gretig naar de voeding, vlug en reeds voorzien van vedertjes aan de vleugels, rein van ongedierte, kortom in den meest wenschelijken toestand verkeerende: geene der ingelegde eijeren zijn schier uitgebroeid, geene kuikens zijn gestorven, alle prospereren. Door de werking dezer machine zal de landbouw in Gelderland zich weldra kunnen verheugen, de beste rassen der kippen te bezitten, welke in andere landen voornamelijk in Engeland worden gevonden, en verdient dus genoemde Hydro Incubator in allen opzigte de belangstelling op te wekken van het hooge bestuur der maatschappij van landbouw in Nederland.

(*IJsselbode.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 30 Mei.

In deze zitting heeft de heer de Limpens, nieuw benoemd lid in het hoofdkiesdistrikt Maastricht, in handen des Voorzitters, daartoe van wege den Koning gemagtigd, de bij de Grondwet gevorderde eeden afgelegd en zitting genomen.

De beraadslagingen zijn daarop voortgezet over het wetsontwerp tot voorloopige voorziening in sommige waterschapsbelangen en wel in het bijzonder over paragraaph 2 (Van de middelen tot voorziening bij verzuim of weigering van besturen om werken uit te voeren en hunne schulden te voldoen, of bij gebreke van beheer). Het woord werd daarbij gevoerd door de heeren van Akerlaken, de Kempenaer, van der Linden, van Rappard, Thorbecke, van Nispen van Sevenaer en de ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie. De behandeling der tot die afdeeling behoorende artikelen zal op morgen, des voormiddags ten elf ure, aanvangen.

De Kommissie tot onderzoek der rekening van ontvang en uitgaaf wegens door het departement van Marine gedane verstrekkingen tot 1853 heeft daaromtrent verslag uitgebragt. Over de daarbij genomen konklusie zal later een besluit genomen worden.

De minister van Buitenlandsche Zaken heeft ingezonden de overeenkomst tusschen Nederland en België den 17den April jl. gesloten, tot regeling der voorwaarden waarop de konsulaire agenten van België in de voornaamste havens van Nederlandsch Indië zullen worden toegelaten, welk stuk tot onderzoek gesteld is in handen eener kommissie van vijf leden.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1855 heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De Kamer heeft beslist dat nader de dag der beraadslaging over dat wetsontwerp zal worden vastgesteld.

Zitting van Donderdag, 31 Mei.

In deze zitting is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet strekkende tot inlossing en aflossing van nationale rentegevende schuld. — Verzending naar de afdeelingen.

Daarna zijn de beraadslagingen over het ontwerp nopens de waterschapsbelangen voortgezet.

's GRAVENHAGE, 30 Mei. H. M. de Koningin heeft gisteren middag de Sophia-bewaarschool te Delft bezocht en aan de dames-directrices herhaaldelijk hare hooge tevredenheid over deze inrigting doen blijken.

— Tot leden der commissie ter afneming der examina van hen die dit jaar wenschen toegelaten te worden tot de koninklijke akademie te Delft, zijn benoemd de heeren C. H. D. Buys Ballot, buitengewoon hoogleeraar in de wis- en natuurkundige faculteit aan de hoogeschool te Utrecht; J. P. A. François, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te Rotterdam; J. H. van Sillevoldt, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te 's Gravenhage en M. J. A. Masthoff, leeraar in de nieuwe talen aan het gymnasium te Delft.

LEYDEN, 29 Mei. Eergisteren genoten te Ridderkerk W. Nugteren en A. Brouwer, echtelieden, de een 85½ en de andere 83½ jaren oud, het zeldzame voorregt hun

63jarig huwelijksfeest te vieren. Van hunne zoo eigene als aangehuwde kinderen, kleinkinderen en achter-kleinkinderen, zijn er thans nog 61 in leven en 48 reeds overleden.

LUTTEN, 27 Mei. Deze buurtschap, gelegen onder de Dedemsvaart, levert een bewijs op van de spoedige ontwikkeling waartoe veenkoloniën in betrekkelijk korten tijd kunnen geraken. Voor 25 jaren waren hier op zijn hoogst niet meer dan 200 inwoners; thans bestaat de bevolking uit nagenoeg 2500 zielen, met twee kerken, twee scholen, twee koren- en één oliemolen en een stoomfabriek. Er was echter nog gebrek aan geneeskundige hulp; hierin zal nu ook voorzien worden, daar de geneesheer Koster, van Hoogeveen, zich hier wil nederzetten. Er wordt echter nog geklaagd over gemis van bekwame handwerkslieden.

HARDENBERG, 28 Mei. Naar men ons mededeelt moet er gepasseerden week in de omstreken van Nordhorn (graafschap Bentheim) eene verschrikkelijke wolkbreuk hebben plaats gehad. Het heeft 24 uur achtereen geregend, met zoodanig geweld, dat de oudsten aldaar het nimmer zoodanig gezien hebben, en bij velen, die het te benaauwd werd in hunne woningen, de vrees ontstond, dat de tijden van Noach waren teruggekeerd. Er moet eene ontzettende massa water zijn gevallen; de Vecht is hier, althans buitengewoon gezwollen, deze nacht nog *twee en een halve palm*. De rivier is dan ook weder buiten hare oevers getreden en de lage landerijen, onder anderen de voornaamste weide *de Marsch*, voor het grootste gedeelte op nieuw geïnundeerd. *(H.)*

's HERTOGENBOSCH, 29 Mei. De procedure tusschen den Baron van Scherpenzeel Heusch en het gemeentebestuur van Mierlo bij het provinciaal geregtshof alhier gevoerd, is heden ten nadeele van eerstgemelden beslist. Het hof heeft zijne beslissing vooral daarop gegrond, dat er niet wettig bleek van algemeenen grondeigendom, die in de 14e eeuw bij den heer van Mierlo zoude geweest zijn. Het vonnis der arrondissements-regtbank te Eindhoven, waarvan de Baron van Scherpenzeel Heusch in hooger beroep was gekomen, is mitsdien bevestigd.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

PARIJS, 30 Mei. De *Moniteur* meldt, dat de Keizer Maandag eene groote wapenschouwing zal houden.

Men wilde weten, dat de geallieerden gisteren in de Krim eene groote veldslag hadden gewonnen. Het korps van generaal Liprandi zou daarbij 8000 man hebben verloren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Mei. Alhier loopt het gerucht van eene overwinning door de geallieërden behaald op het legerkorps van den generaal Liprandi. Van regeringswege is echter hier omtrent niets officieels bekend gemaakt.

— De overwinning te Kertsch wordt in den *Moniteur* bevestigd en brengt een steeds meer en meer grooten indruk te weeg. In dat feit wil men gaarne het meest beteekenende rezultaat zien dat tot hiertoe door de geallieërden verkregen is geworden. De russischgezinden, welke er nog honderden te Parijs gevonden worden, schijnen ongerust, bovenal tengevolge der verdedigingloosheid op die belangrijke punten. Men zegt dat de geallieërden zich te Kertsch en Jenikalé, gelijk te Kamiesch en Eupatoria bereids gedaan is, zullen versterken. Meester van drie verschillende punten, waardoor men in het bezit der kust komt, zal het mogelijk zijn te Perecop te komen, en in dat geval moet de Krim noodzakelijk in de magt der westerlingen vallen, vruchteloos verdedigd wordende door een leger geheel afgesneden van Rusland en zich niet kunnende provianderen langs eene of andere zijde. Is dit plan wezenlijk ontworpen en wordt het verwezenlijkt, dan voorwaar hadden de geallieërden van hunne expeditie in den Chersonesus niets beter kunnen hopen.

— De *Moniteur* deelt mede, dat de versterkingswerken, bestemd om Kamiesch te dekken, met spoed vorderen. Deze merkwaardige bijzonderheid, om eene plaats op te rigten in de onmiddelijke nabijheid van eene belegerde vesting, en gedurende het beleg, is, zegt dat blad verder, niet zonder voorbeeld in de geschiedenis. Een dier merkwaardigste voorvallen is ontegenzeggelijk het bouwen van Santa-Fé door Ferdinand en Isabella gedurende het beleg van Grenada in 1491, welke plaats in 80 dagen voltooid zou zijn.

— De ontevredenheid der tentoonstellers blijft duren en is immer stijgende. Wat hen vooral slecht geluimd maakt, is de zoo ongastvrije handelwijze der administratie van het paleis jegens hen; de aanhoudende moeijelijkheden welke zij ontmoeten, de teleurstellingen waaraan men hen onderwerpt, zelfs om hun den toegang in het paleis te verleenen en de norschheid waarmede hunne billijke klagten worden aangehoord. Een engelsch tentoonsteller, een echt *gentleman*, van zeer toegevenden aard, en die evenmin de schoonheid als de belangrijkheid der tentoonstelling merkende, zeide heden: »Wat mij spijt is dat deze tentoonstelling het Waterloo is der fransche beleefdheid!"

Indien de heeren der administratie de tentoonstelling te Londen hadden bezocht, zij zouden er geleerd hebben zich niet die onbeleefde gewigtigheid aan te matigen, welke bovendien volstrekt niet geregtvaardigd wordt door de wijze waarop zij hunne taak hebben volbragt; zij zouden er uitmuntende lessen ontvangen hebben van eerbied voor het publiek en de tentoonstellers. Te Londen was die eerbied gelijk men zegt: *a matter of course*, men begreep niet dat hij kon bestaan.

Men verzekert overigens, dat prins Napoleon, tot wien verscheidene vreemde kommissarissen vrij levendige klagten hebben gerigt, besloten heeft, een staat van zaken te doen ophouden, die den vreemde lang van de Fransche beleefdheid een zeer slecht denkbeeld zal geven.

— De beide Pinksterdagen hebben te Parijs eene buitengewone massa bezoekers gebragt. Om zich een denkbeeld te vormen van de beweging, die op de spoorwegen heerschte, melden wij, dat alleen op den weg van Versailles regter-oever, 89 treinen liepen, die 75,000 reizigers konden vervoeren. Het getal treinen, die vertrokken en aankwamen aan het station Saint-Lazare, was 295. Uit een officiëel verslag, ingediend aan prins Napoleon, blijkt, dat 105,032 personen gratis de wereld tentoonstelling hebben bezocht.

— De stad Parijs is voornemens de *Champs Elysées* te verkoopen, opdat zij in breede straten met prachtige gebouwen zullen worden herschapen. Door dit middel hoopt de stad af te komen van hare schuld, die sedert drie jaren aanzienlijk is vermeerderd.

— Uit Napels wordt van den 19den dezer geschreven, dat de uitbarstingen van den Vesuvius bijna hebben opgehouden en dat de berg zijne oude gedaante weder begint te krijgen. De lava is nog rookende, doch vloeit niet meer. Op sommige plaatsen is de hoogte der lava niet minder dan 50 voet.

— De Spaansche regering heeft de mededeeling ontvangen, dat de rebellen in Catalonie uiteengejaagd zijn. De troepen der regering hebben 30 gevangenen gemaakt.

Een voorstel van dien afgevaardigde Salmeron tegen de wet, waarbij aan de regering geene buitengewone magt wordt toegekend, is verworpen. De discussie duurt heden voort.

— De Cortes hebben zich in hunne zitting van 25 Mei onledig gehouden met den veertienden grondslag der konstitutie, waarbij bepaald wordt dat, zoolang de Cortes niet vergaderd zijn, eene permanante kommissie van zeven leden en vier sekretarissen te Madrid zal gevestigd blijven, ten einde te waken, dat geen inbreuk gemaakt worde op de konstitutie en met de bevoegdheid, om de Cortes in geval van botsing met de regering bijeen te roepen. De grondslag is, nadat een amendement daarop verworpen was, met eene groote meerderheid van stemmen aangenomen. In diezelfde zitting heeft de kommissie, belast met het onderzoek van het ontwerp van wet, waarbij de regering eene buitengewone volmagt vraagt tot onderdrukking van de insurrektionele beweging te Saragossa, haar rapport ingediend. Van de zeven leden, waaruit de kommissie zamengesteld was, hebben zes voor de gevraagde volmagt gestemd. Een, de heer Salmeron, was er tegen. Men weet echter reeds door middel van de telegraaf dat de vergadering het amendement van dien afgevaardigde verworpen heeft.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Mei. Aan de *Times* wordt uit Parijs geschreven: "Ik heb eenen staat gezien van het aantal fransche troepen die sedert het begin des oorlogs naar de Krim gezonden zijn, en van de verliezen die zij geleden hebben. Volgens deze opgave, die gezegd wordt naauwkeurig te zijn, bedraagt het aantal uitgezonden militairen 182,000 man, en zijn daarvan thans 120,000 strijdvaardig en onder de wapenen; het verlies moet alzoo 62,000 man bedragen, maar dit cijfer bevat niet alleen degenen die gesneuveld en die aan wonden of ziekten gestorven zijn, maar ook de militairen die zich nog in het hospitaal bevinden. Deze staat is, naar mij verzekerd wordt, uit het Fransche hoofdkwartier afkomstig en hoogst waarschijnlijk naauwkeurig. Indien zulks het geval is, dan is het verlies, betrekkelijker wijze gesproken, niet zoo overgroot, als men hen verwachten.

»Eenige leden van het Fransche ministerie moeten, naar gezegd wordt, nog tot een niet zeer eervollen vrede geneigd zijn; maar de Keizer heeft, naar men verzekert, het vaste besluit genomen om aan geen vredes-voorstel het oor te leenen voor dat in de Krim aan Rusland een slag toegebragt zij, waardoor de magt dezer mogendheid in dat oord der wereld voor vele jaren geknakt wordt. Van de onderhandelingen wordt hier niet langer gesproken; het publiek vestigt het oog uitsluitend op de Krim, alwaar op de beste thans mogelijke wijze onderhandeld wordt, en waar een uitstekend onderhandelaar het werk in handen genomen heeft. Het verschil van gevoelen, hetwelk tusschen Keizer Napoleon en zijne ministers bestaat, is van weinig of geen gewigt; immers de ministers zijn in de daad niet veel meer dan zijne sekretarissen."

— De Koningin zal, naar men vermeent, de feesten op Napoleonsdag (15 Aug.) te Parijs bijwonen. Men verzekert dat Keizerin van Frankrijk bij een juwelier een diamanten ceintuur heeft besteld, welk kostbaar voorwerp zij bij die gelegenheid aan de Koningin als geschenk zal aanbieden.

— De bladen deelen thans de korrespondentie mede, welke in de maanden November en December tusschen graaf Aberdeen en lord John Russell gevoerd werd, ter zake van de redenen, die de ministerieele krisis van dien tijd hebben uitgelokt. Lord John Russell verlangde dat lord Palmerston den hertog van Newcastle zoude vervangen als minister van oorlog, dat de door den heer Sidney Herbert vervulde betrekking van sekretaris van oorlog werd afgeschaft, ten einde meer eenheid aan het bestuur te geven, en dat de minister van oorlog altoos zitting zoude nemen in het Lagerhuis.

Lord Aberdeen antwoordde op deze vragen met eene zeer vriendelijke maar bepaalde weigering. Hij achtte den heer Sidney Herbert nuttig, lord Palmerston te oud, en de uitsluiting van een pair van Engeland van het ministerie van oorlog onregtvaardig. Deze korrespondentie boezemt thans niet veel belang meer in. Zij bewijst alleen dat lord John Russell de waarheid sprak, toen hij in het Lagerhuis bij zijne aftreding verklaarde, dat hij reeds lang hervormingen verlangd had, wier weigering zijne aftreding veroorzaakte.

— Er is weder ernstig sprake van den onderzeeschen tunnel-spoorweg tusschen Engeland en Frankrijk. Zekere heer Payerne is bereid den aanleg te ondernemen door middel van 40 onderzeesche booten van zijne uitvinding, 1500 zeelieden en arbeiders. De kosten zijn op 10,000,000 £ geschat en de afstand zoude in 33 minuten kunnen worden afgelegd. De tunnel zoude nagenoeg parallel met en zoo nabij mogelijk den onderzeeschen telegraaf loopen, omdat het kanaal daar het smalst en tevens minst diep is.

— De commodore M'Cowlley, die met een gedeelte van zijn eskader naar Havanah is gestevend, heeft aldaar geenerlei meesterachtigen toon aangeslagen en met veel meer beleefdheid gehandeld, dan hier gedacht en op Cuba van de spaansche zijde gevreesd werd. Men leidt daaruit af, dat de staatkundige berekeningen eenigzins anders zijn geworden en men Spanje vooreerst nog in het bezit van deze kostbare parel der Antillen wil laten.

Een reiziger, die na eene afwezigheid van twee jaren uit de Vereenigde Staten alhier teruggekeerd is, schrijft, dat hij het aanzien der groote steden merkelijk veranderd gevonden heeft. De laatste krisis heeft grooten nood onder de arbeidende klasse te weeg gebragt. De handel kwijnt, de nijverheid is verflaauwd. Naarmate de bevolking en de nood in de groote steden toeneemt, des te meer worden er wetten en beperkingen der vrijheid noodig. Wie zou voor weinige jaren gedacht hebben, dat men in de straten van New-York agenten van politie in uniform zou zien met kleine zweepen in de hand om orde te houden.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Mei. De kamer van koophandel en fabrieken te Antwerpen heeft den 28sten dezer eene petitie aan de kamer van vertegenwoordigers gerigt, waarbij het nationaliseren van vreemde schepen tegen een inkomend regt van 5 francs per ton gevraagd wordt, alsmede de vrije invoer van eenige materialen, welke noodig zijn voor den bouw en de uitrusting van schepn.

Deze petitie is verzonden naar de permanente kommissie voor de industrie, die zich met de zienswijze der kamer heeft vereenigd, en de petitie naar de ministers van buitenl. zaken en van finantien heeft verzonden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 Mei.

BEVALLEN (27 Mei): W. M. Hugues, geb. Temme, Z.

OVERLEDEN (26 Mei): A. van Wessem, 56 j. — (27 Mei): L. J. Kahne, 14 m.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

POOLSCHE AANDEELEN à Fl 500. — *Dertigste Uitloting, welke heeft plaats gehad te Warschau, op 1 Mei 185[illegible].*

Serie				van Serie			
34	zijnde N°.	3301 à	3400	1758	zijnde N°.	175701 à	[illegible]
88	"	8701 "	8800	1771	"	177001 "	177100
104	"	10301 "	10400	2021	"	202001 "	202100
276	"	27501 "	27600	2028	"	202701 "	202800
397	"	39601 "	39700	2307	"	230601 "	230700
458	"	45701 "	45800	2323	"	232201 "	232300
514	"	51301 "	51400	2370	"	236901 "	[illegible]
526	"	52501 "	52600	2422	"	242101 "	[illegible]
540	"	53901 "	54000	2441	"	244001 "	[illegible]
563	"	56201 "	56300	2462	"	246101 "	[illegible]
571	"	57001 "	57100	2779	"	277801 "	277900
702	"	70101 "	70200	2886	"	288501 "	288600
991	"	99001 "	99100	2890	"	288901 "	289000
1236	"	123501 "	123600	2921	"	292001 "	292100
1338	"	133701 "	133800	2955	"	295501 "	295600
1622	"	162101 "	162200				

Makende met de reeds op 3 November ll. uitgelote en in serie 2138 begrepen aandeelen N°. 213218 à 213300, in het geheel 3127 aandeelen, alle losbaar 1 Julij aanstaande, à Fl. 700, moetende zich bij de stukken bevinden 40 coupons.

De overige in serie 1758 begrepen aandeelen N°. 175745 à 175800, worden op 2 Januarij 1856 afgelost.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			30 MEI 4½ u. gebl.	31 MEI 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.		62⅝	62⅝	à	62⅝	
Dito Dito	3	″	74⅞	74⅞	″		
Dito Dito	4	″	92 3/16	92 3/16	″		
O. I. Leening 1844	4	″	92	92	″		
Amortis. Syndik.	3½	″	90	90	″		
Handel-Maatschappij	4½	″			″		
Haarlemmermeer	5	″			″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	″			″		
″ Holl. Spoorw.-M.		″		90	″		
Obligatiën	4½	″			″		
Maatschappij van Weld.	4	″	79⅞		″		
Aand. Ned. Bank		″	124		″		
België	4½	″			″		
Dito bij *Rothschild*	2½	″			″		
Frankrijk, Obligatiën	3	″			″		
Spanje, Onbep. Stukken	1	″	18¼	18¼	″		
Dito	3	″			″		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	″	31	31	″		
Coupon-Bewijzen			4 1/16		″		
Amortisable Schuld			4	4	″		
Portugal, te Londen	3	″	39	39	″		
Dito Uitgestelde					″		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	″	102⅝	102½	″		
Dito Dito 1828 en 1829	5	″	101⅛	101¼	″		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	″		83¼	″		
Dito	4½	″	87⅜	87⅜	″		
Dito bij *Hope*	4	″	76⅜	76⅜	″		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	″	76	76⅛	″		
Dito bij id. 5de Serie	4	″			″		
Certifikaten te Hamburg	5	″			″		
Inschrijving in Assignat.	6	″	58⅞		″		
Certifikaten van dito	6	″	59½	59½	″		
Engelsche Russen					″		
Polen, Certifikaten	4	″	69		″		
Dito Aand. met Lot. fl. 500					″		
Oostenrijk, Metalliek	5	″	61⅜	61¼	″	61⅜	
Dito Nieuwe 1847	2½	″	31⅜	31 5/16	″	31⅜	
Dito 1851 en 1852	2½	″	31⅜	31 5/16	″	31⅜	
Dito Nieuwe	5	″	74	73 15/16	″	74 1/16	
Dito 1854	5	″	74	73 15/16	″	74 1/16	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	″			″		
Dito	4	″			″		
Aand. met Loting fl. 250		″	282		″		
Nieuwe dito 1854		*f*	246		″		
Pruissen	3½	″	200		″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			2⅜		″		
Dito Orig.			2¼		″		
Napels, Cert. *Edm. en Bouwer*	5	″			″		
Denemarken, Leen. te Lond.	3	″			″		
Louisiana bij *Hope*	5	″			″		
Braziliën	5	″	99½		″		
Dito 1843	5	″			″		
Mexiko	3	″	20⅝	20⅝	″	20 11/16	20⅞
Dito Onbepaalde			20⅝	20⅝	″	20 11/16	20⅞
Peru	4½	″			″		
Grenada, à £ 100	2¼	″	15 5/16	16⅜	″		
Dito Uitgestelde			6 11/16	6 11/16	″	6¾	
Ecuador, à £ 100			3		″		
Venezuela, à £ 100	3¾	″	28½	28½	″	28⅝	
Dito Uitgestelde	1¼	″	11 13/16	11⅞	″		
Grieken, te Londen	5	″			″		

Nat. Met. 64 13/16, 65 1/16; Stieglitz 5 pCt. 81, 1/16.

Onze fondsenmarkt was heden over het geheel zeer kalm; binnenlandsche fondsen sluiten iets flaauwer en de andere soorten bijna als gisteren, alleen waren Mexicanen door voortgezette kooporders weder hooger.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m	*f* 39½
″	zigt	″ 56⅝	Napels	″	″ 86
Bordeaux	2/m.	″ 56	Petersburg	″	″ 1.74
″	zigt	″ 56⅛	Weenen	6 w.	″ 28
Madrid	3/m.	″ 243	Augsburg	″	″ 35½
Cadix	″	″ 243	Frankfort	″	″ 100
Seville	″	″ 240	Hamburg	2/m.	″ 35⅜
Bilbao	″	″ 241	″	zigt	″ 35½
Lissabon	″	″ 41½	Londen	2/m.	″ 11,80
Porto	″	″ 41½	″	zigt	″ 11,87½
Genua	2/m.	″ 46⅛	Rotterdam		″ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93½; Spanje 1—3 pc. 17⅞; Binnenl. 3 pc. 31⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 64⅜.

PARIJS, 30 Mei. Fransche 4½ pc. 94.—; 3 pc. 70.45; 3 pc. Spanje 31⅜; id. 1 pc. 18¼; 5 pc. Met. 83; Rom. Leen. 85.

MADRID, 24 Mei. 3 pc. Schuld 32.—; id. 1 pc. 17.90.

LONDEN, 30 Mei. Cons. 93½ op Julij, 3 pc. Spanje buit. 37⅝; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 4; Passive 3⅜; 5 pc. Rusl. 99½; 4½ pc. dito 89½; 4 pc. Holl. 93; 2½ pc. id. 64; 5 pc. Sardinië 88; Brazilië 99½; 4½ pc. Peru 68; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko 21⅞; 4 pc. Portugal —; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 30 Mei. Met. 5 pc. 79½; id. 4½ pc. 69½; Bank-Aktiën ——; Wissel op Londen 12.16; Amst. ——; Parijs 146⅛; Goud 30; Zilver 29; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 30 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 97½.

HAMBURG, 30 Mei. Spanje 3 pc. 29; id. 1 pc. 17½; Rusl. 4½ pc. 81; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. 36.15; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 30 Mei. 5 pc. Met. 62⅞; 1 pc. Spanje binnenl. 17⅞; id. 3 pc. 30½; Wissel op Londen 3/m. 117⅞; Amsterdam —; Weenen —; Parijs 93⅛.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Mei.

VOORRAAD VAN KOFFIJ, op Ontvang-Cedullen, der Nederl. Handelmaatschappij . . . . . . 36,840 Balen.
Uit de laatste Veilingen . . . . 72,110 „

Voorraad op heden . . . . 108,950 Balen.

Afgeleverd in deze maand:
Van Ontvang-Cedullen . . . . 13,410 Balen.
Van de laatste Veilingen . . . . . . 109,940 „

Totale afleveringen . . . 123,350 Balen.

ROTTERDAM, 30 Mei. Heden werden uit de eerste hand afgedaan 25 vaten Marijland Tabak, per *Leila*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 31 Mei. Tarwe. 130 ℔ Geldersche *f* 418. Rogge. 122 ℔ Pruissische *f* 3.., beide bij partij.

SCHIEDAM, 30 Mei. Gerst. Verkocht: 136/2 ℔ Deensche *f* 210 6/w. — Moutwijn *f* 18; Jenever *f* 23,50; Amst. Proef *f* 24,75, per Ned vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 30 Mei. *Koffij* zonder omzet.

Ruwe Suiker. Eene partij van 306 kisten Havana heeft men verhandeld.

Rijst blijft gevraagd. Van gepelde Aracan zijn 1400 balen verkocht.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 Mei Jaski, Anna en Elize, Banjoewangie.
BROUWERSHAVEN, 22 Mei. Scott, Cortgene, Bat. n. Rott

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 Mei. Van Beest Holle, J. C. Schotel, Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 Mei in lading naar:

Keulen	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Manheim	J. M. Kimpel, die Harmonie.
Ludwigh. & Manh.	N. Schneekenberger, de Rijn.
Dusseldorp & Neus	F. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 6.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Mainz	F. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Frankfort	J. Arnheiter, Frankf. N°. 8.

Rijnhoogte ARNHEM 30 Mei 1 el 95 duim. KEULEN 30 . . 5 vt. 11

Advertentiën.

(985) Heden morgen overleed zeer gelaten en zacht, mijn geliefde Echtgenoot JAN A. AUKES, tijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 54 jaren, in leven Mr. Mast- en Blokmaker alhier, na eene zestienjarige Echtvereeniging, mij nalatende 9 kinderen, meerendeels nog te jong om hun groot verlies te beseffen.

WOUDSEND, 25 Mei 1855.

H. OVERMEER,
Wed. J. A. AUKES.
Mede namens de Broeders van den overledene.

NB. De Affaire wordt op denzelfden voet gecontinueerd.

(990) Heden overleed te Tilburg, na voorzien te zijn van de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, in den ouderdom van bijna 27 jaar, onze geliefde Zuster MARIA BAPTISTA STUIJT, lid der congregatie van de Zusters van Liefde aldaar.

PURMERENDE, 22 Mei 1855.

P. STUIJT Cz.
Mede uit naam mijner Zuster, Broeder en Behuwdbroeder.

Eenige en algemeene kennisgeving.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel voor *huidziekten*. J....... Z...., te *Rotterdam*, leed sedert vijf jaren sterk aan huidziekte, zoodat zijn aangezigt, hals, armen en handen steeds met een soort van uitslag gelijk pokken bedekt waren. Hij riep den geneeskundigen raad in van onderscheidene bekwame mannen, welke hem verklaarden dat hij eene zware ziekte te wachten had hetwelk hem zeer verontrustte. Toen begon hij de pillen van Holloway te gebruiken en de lijdende deelen met de zalf te bestrijken, waardoor in twee weken tijds de huiduitslag verdween en zijn gestel aanmerkelijk verbeterde. Door dit middel worden de hardnekkigste wonden en zweeren genezen, al hadden zij reeds twintig jaren bestaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.82, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.80, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depothouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (805)

AANBESTEDING

EENER

NIEUW TE BOUWEN KERK

VOOR DE

R. K. GEMEENTE HAAREN

(*Provincie Noord-Brabant.*)

Op Maandag den 18 Junij des voormiddags te tien ure, zal onder nadere goedkeuring door het R. K. Kerkbestuur van *Haaren*, ten huize van M. VAN DEN OEVER publiek worden aanbesteed:

Het bouwen eener NIEUWE KERK met SACRISTIJ, en met de leverantiën van al de daartoe benoodigde materialen, enz.

De Besteding zal geschieden bij enkele inschrijving ingevolge Art. 44 van 't Bestek, zullende een uur voor de Aanbesteding aan de belanghebbenden aanwijzing in loco worden gedaan.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den daarmede gelasten Architect H. VAN TULDER, te *Tilburg*; terwijl het Bestek te bekomen is bij A. VAN DER VOORT & Zn. te *Tilburg*, voor den Prijs van *f* 1.00. (*Brieven franco*).

Benevens zal het bestek voor een ieder ter lezing liggen, bij M. VAN DEN OEVER, in de nabijheid van den Toren te *Haaren*. (992)

(994) Van wege het Bestuur der **Vereeniging tot Weldadigheid van den Allerheiligsten Verlossers** worden de belanghebbenden verwittigd, dat de [illegible] heeft plaats gehad, en daarbij zijn uitgeloot geworden de volgende *acht* Aandeelen, als N°. 25, 80, 46, 119, 29, 30, 71 en 16, ieder met *f* 115, welke na den [illegible] Junij aanstaande zullen worden betaald, ten kantore van de Heeren KOCK & KOEDIJK alhier.

AMSTERDAM, 30 Mei 1855.

(995) Door den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ te Utrecht, is verzonden:

Kalender voor de 19e Eeuw,

DOOR

J. VAN DAM THZ.

Uitgegeven ten voordeele der noodlijdenden door den jongsten Watersnood.

Prijs *f* 0.60.

Deze gemakkelijke en eenvoudige Kalender, nagezien door den Hoogleeraar C. H. D. BUYS BALLOT te Utrecht, bevat o. a. Dag, Datum, Naam- en Feestwijzer (vaste en beweegbare) en is er op ingerigt, om zich jaarlijks in weinige minuten op de daartoe bestemde plaats den loopenden Almanak te kunnen neerschrijven. Bij GIUNTEN en DUMONT gedrukt, kan deze Kalender het kantoor, de school en in lijst gezet, de collegie- en huiskamer versieren.

De zuivere opbrengst zal zoo spoedig mogelijk aan Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken worden overgemaakt.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en verzonden:

Het Gevoelen van Bossuet,

OVER DE

ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

DER

MOEDER GODS.

Voorafgegaan door een Opdracht aan den Wel-Eerw. Heer *J. BRUNS*,

DOOR

P. DEKKER, Jr.

Prijs 70 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.